

Vabariigi Valitsuse määruse
"Teringi maastikukaitseala kaitse-eeskiri" eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

“Looduskaitseaduse” (RT I 2004, 38, 258; 53, 373) § 10 lõike 1 järgselt on Vabariigi Valitsusel õigus määrusega võtta ala kaitse alla ning kehtestada kaitse-eeskirjad koos tsoneeringuga.

Teringi maastikukaitseala territoorium on Vabariigi Valitsuse määruse nr 296 “Teringi maastikukaitseala kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine” alusel olnud osaliselt kaitse all alates 8. oktoobrist 1999 eriilmelise soo- ja metsamaastiku kaitseks. Vastavalt “Looduskaitseaduse” § 91 lõikele 1 kehtivad enne selle seaduse jõustumist kaitse alla võetud kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitseks kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord seni, kuni kehtestatakse “Looduskaitseaduse” alusel uued kaitse-eeskirjad. Seega ei võeta määrusega kaitse alla uut ala, vaid laiendatakse olemasolevat kaitstavat loodusobjekti ning kehtestatakse uus kaitse-eeskiri.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi Viljandimaa keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Hille Lapp (tel 435 5616), eelnõu normikohast vormistust kontrollis Keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakonna spetsialist Marika Erikson (tel 626 2880). Eelnõu keeleteimetaja oli Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusespertiisi on teinud õigusosakonna jurist Annemari Vene (tel 626 2820).

2. Eelnõu sisu

Kaitseala eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisa elupaigatüüpide: siirdesoodede ja õõtsiksoodede (7140 – sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale), huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoodede (7140), vanade loodusemetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) kaitse.

Kaitseala on tsoneeritud sihtkaitsevööndiks. Sihtkaitsevöönd on vajalik elupaikade kaitse ja metsakoosluste looduslikuma arengu paremaks tagamiseks.

Kaitse-eeskirja kohaselt on kaitsealal lubatud inimeste viibimine, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, püüda kala ning pidada jahti. Rahvaüritusi selleks ettevalmistamata kohtades võib korraldada kuni 50 osavõtjate arvuga, üle selle võib ainult kaitseala valitseja nõusolekul. Väljaspool teid on lubatud sõidukiga sõita ja maastikusõidukiga sõita kaitseala valitseja nõusolekuta järelevalve ja päästetöödel, valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul tehtaval teadustööl ning eeskirjaga lubatud tegevusel. Kaitseala vee-alal on lubatud sõita ainult kaitseala mootorita veesõidukiga.

Ilma kaitseala valitseja nõusolekuta ei ole kaitsealal lubatud muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet, teha maakorraldustoimingud, väljastada metsamajandamiskava, kinnitada metsateatist, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks, seada projekteerimistingimusi ning anda ehitusluba.

Kaitsealal on keelatud majandustegevus, loodusvarade kasutamine ja ehitamine, välja arvatud tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks. Vööndis

esinevate elupaigatüüpide säilimiseks on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud olemasolevate teede ja jalgradade hooldustööd, kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus, võõrtaimeliikide eemaldamine, rohumaade niitmine ja loomade karjatamine ulatuses, mis tagab poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu säilimise, olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine ning pilliroo varumine.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvestatud kaitsealal esinevaid kaitseväärtusi ja kaitse-eeskirja tsoneeringule ja kaitsekorrale koostatud ekspertarvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavad piirangud on sätestatud sellises ulatuses, et need tagaks kaitsealal esinevate liikide ja looduslike elupaikade soodsa seisundi. Leebem kaitsereežiim seaks ohtu kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja loodusväärtuste säilimise.

Teringi maastikukaitseala pindala on 321 hektarit, mis paikneb täielikult RMK Paanikse metskonna riigimetsamaal. RMK Paanikse metskonda teavitati 22.11.2004.a. Keskkonnaministeeriumi Viljandimaa keskkonnateenistuse kirjaga nr 43-3-7/2286 kaitseala laiendusest ning edastati tutvumiseks kaitseala kaitse-eeskirja eelnõu ja korrigeeritud välispiir.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Teringi maastikukaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud "Looduskaitseseaduses" esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Liidu õigusele, eelkõige Euroopa Ühenduse nõukogu looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse direktiivile 92/43/EMÜ (EÜT L 206, 22.07.1992) ja Euroopa Ühenduse nõukogu loodusliku linnustiku kaitse direktiivile 79/409/EMÜ (EÜT L 103, 2.04.1979). Teringi maastikukaitsealale jääv ala on Vabariigi Valitsuse 5.08.2004. a korralduse nr 615-k "Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri" (RTL 2004, 111, 1758) lisa 1 punkti 2 alapunkti 416 kohaselt määratud Natura 2000 loodusalaks.

4. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust. Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub "Riigi Teataja seaduse" (RT I 1999, 10, 155; 2001, 24, 133, 93, 565; 2002, 44, 283; 102, 600; 2003, 4, 19; 4, 22) § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Teringi maastikukaitseala kaitse-eeskirja eelnõu on kiitnud heaks Viljandi Maavalitsus ja Karksi Vallavalitsus.

Villu Reiljan
Keskkonnaminister

Annika Velthut
Kantsler